# НАРЕДБА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДЪТ ЗА ВОДЕНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И ПОЛЗВАНЕ НА ЕЛЕКТРОННИЯ ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТЪР ЗА ПРОСЛЕДИМОСТ ПО ВЕРИГАТА ЗА ДОСТАВКИ И ПОДЛЕЖАЩАТА НА ВПИСВАНЕ В РЕГИСТЪРА ИНФОРМАЦИЯ

## Раздел I.
## Общи положения

**Чл. 1. (1)** С тази наредба се уреждат условията и редът за воденето, поддържането и ползването на електронния централен регистър по чл. 28а, ал. 1 от Закона за защита на конкуренцията, наричан по-нататък „регистъра", както и подаването, вписването, обработването и обменът на информация в него.

**(2)** В регистъра се вписва информация за продуктите по Приложение № 1 при търговията на едро - от първото им пускане в стокооборот на пазара в страната и при всяка последваща дистрибуция, съгласно Приложение № 2, и при търговията на дребно, съгласно Приложение № 3, в случаите и при условията, определени с тази наредба.

**Чл. 2. (1)** Регистърът се води и поддържа от Министерството на икономиката, инвестициите и индустрията посредством централизирана информационна система.

**(2)** Чрез регистъра се осигуряват условия за извършването на секторен анализ, наблюдение на пазарната среда, проследимост по веригата за доставки и ранно установяване на данни за нелоялни търговски практики, нарушения на конкуренцията и други нарушения по компетентност.

**(3)** Регистърът функционира при спазване на принципите за проследимост, достоверност и актуалност на информацията, защита на личните данни, търговската и производствената тайна.

**Чл. 3.** Компетентни органи по тази наредба са: министърът на икономиката, инвестициите и индустрията, министърът на земеделието и храните, министърът на здравеопазването, министърът на иновациите и дигиталната трансформация, Комисията за защита на конкуренцията, Комисията за защита на потребителите, изпълнителният директор на Националната агенция за приходите, директорът на Агенция „Митници", изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните, председателят на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата и изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по лозата и виното.

## Раздел II.
## Задължени лица

**Чл. 4. (1)** Задължени лица по тази наредба са:

1. бизнес операторите, които извършват първо пускане в стокооборот на пазара на територията на Република България на продуктите, включени в Приложение № 1;

2. бизнес операторите, които извършват последваща дистрибуция на продуктите, включени в Приложение № 1 на етап търговия на едро;

3. бизнес операторите, които извършват търговия на дребно с продуктите, включени в Приложение № 1, и имат годишен оборот над 50 000 000 евро. Годишният оборот включва нетния размер на приходите от обичайната дейност на бизнес оператора през предходната финансова година.

**(2)** Когато бизнес оператор едновременно попада в обхвата на повече от една категория задължени лица по ал. 1, той подава информация за всяка от тях.

**(3)** Не са задължени лица по наредбата крайните потребители по § 1, т. 60 от Допълнителните разпоредби на Закона за защита на конкуренцията.

**(4)** Задължените лица носят отговорност за вярното и своевременно подаване на изискуемата информация към регистъра.

**Чл. 5.** Лицата по чл. 4, ал. 1, т. 1 и 2 подават към регистъра информацията за всяко първо пускане на пазара и за всяка последваща дистрибуция на етап търговия на едро.

**Чл. 6.** Лицата по чл. 4, ал. 1, т. 3 подават към регистъра информация съгласно Приложение № 3 за всеки продукт, включен в Приложение № 1, при предлагането на краен потребител на продукта и последваща промяна в подаваната информация.

**Чл. 7. (1)** Бизнес оператор, който извършва доставки по чл. 28а, ал. 6, т. 2 от Закона за защита на конкуренцията, подава информация в регистъра, съгласно Приложения № 1 и № 2, когато тя е необходима на компетентен орган за целите на осъществявания от тях контрол.

**(2)** Бизнес операторът по ал. 1 се уведомява писмено от компетентния орган за възникването на задължението за подаване на информация, за обхвата на изискуемата информация и за периода, за който тя се подава в регистъра.

## Раздел III.
## Условия и ред за водене, поддържане и ползване на регистъра

**Чл. 8. (1)** Достъпът до регистъра се осъществява от интернет страницата на Министерството на икономиката, инвестициите и индустрията.

**(2)** Министърът на икономиката, инвестициите и индустрията утвърждава методически указания за регистрацията на бизнес операторите и за електронното подаване на информацията в регистъра от задължените лица.

**(3)** Задължените лица имат право да оправомощават едно или повече лица, които да подават информация към регистъра.

**(4)** Проследимостта по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, както и на други продукти се осъществява въз основа на данните, вписани в регистъра от задължените лица.

**Чл. 9. (1)** Първото подаване на информация в регистъра за всяко отделно количество (партида/пратка) продукт от Приложение № 1 се извършва, както следва:

1. от бизнес оператор, който произвежда, преработва и/или дистрибутира продукти – при първото пускане в стокооборот на продукта на пазара в страната, при търговия на едро;

2. от бизнес оператор, който извършва търговия на едро с продукти – при получаване на продукти с произход от страна членка на Европейския съюз в обекта за търговия на едро;

3. от вносител на продукти – при първото пускане в стокооборот от трети страни на пазара в страната;

4. от бизнес оператор по чл. 4, ал. 1, т. 3 – при предлагане на продукти на дребно на краен потребител.

**(2)** Всяка реализация на продуктите по веригата за доставки на едро и дребно, подлежаща на вписване по тази наредба, се вписва като самостоятелен запис в регистъра.

## Раздел IV.
## Обмен на данни и достъп до информация

**Чл. 10. (1)** Регистърът осигурява:

1. централизиране и систематизиране на информацията относно проследимостта по веригата за доставки на селскостопанските и хранителните продукти на етап търговия на едро, както и до крайния потребител в търговските обекти на бизнес операторите по чл. 4, ал. 1, т. 3;

2. обмен на данни с други регистри и бази данни за целите на тази наредба;

3. обобщаване, обработване и предоставяне на събраната информация на органите по чл. 3, в рамките на тяхната компетентност.

**(2)** За целите на функционирането на регистъра първичните администратори на данни – Агенцията по вписванията, Агенцията по геодезия, картография и кадастър, Българската агенция по безопасност на храните, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на земеделието и храните, Агенция „Митници", Държавен фонд „Земеделие", Държавната комисия по стоковите борси и тържищата, Комисията за защита на конкуренцията и Комисията за защита на потребителите осигуряват автоматизиран и безвъзмезден обмен на необходимите данни от поддържаните от тях регистри и информационни системи, при условията и по реда на Закона за електронното управление.

**Чл. 11. (1)** При липса на технологична възможност за автоматизиран обмен на данните по чл. 10, ал. 1, т. 2 и ал. 2 обменът се извършва по реда на чл. 4, ал. 2 от Закона за електронното управление и Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги.

**(2)** Компетентните органи по чл. 3 определят длъжностните лица, които имат достъп до регистъра.

**(3)** Достъпът до регистъра на компетентните органи по чл. 3 и на задължените по чл. 4 се осъществява с удостоверяване на лицето с квалифициран електронен подпис (КЕП).

**(4)** Информация от регистъра могат да получават и други държавни и съдебни органи при необходимост.

**(5)** Информацията по ал. 4 се предоставя със заповед на министъра на икономиката, инвестициите и индустрията.

**(6)** Достъп до данните в регистъра може да бъде предоставен и на други органи, когато това е предвидено в нормативен акт, въз основа на писмено искане до министъра на икономиката, инвестициите и индустрията.

## Раздел V.
## Ред за последващото включване на други продукти и групи продукти в регистъра

**Чл. 12. (1)** Предложения за включване на нови продукти и групи продукти в Приложение № 1 могат да се правят от министъра на земеделието и храните, министъра на здравеопазването, председателя на Комисията за защита на конкуренцията, председателя на Комисията за защита на потребителите, изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, директора на Агенция „Митници", изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните, председателя на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата и изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по лозата и виното до министъра на икономиката, инвестициите и индустрията или по негова собствена инициатива.

**(2)** Последващото включване по ал. 1 се извършва чрез изменение и допълнение на тази наредба.

## Раздел VI.
## Подаване, коригиране, обработване и анализ на информация

**Чл. 13. (1)** Бизнес операторите по чл. 4, ал. 1, т. 1 и 2 подават по електронен път информация към регистъра в срок до 72 часа от всяко първо пускане в стокооборот на пазара в страната на продуктите, посочени в Приложение № 1 и всяка последваща дистрибуция на етап търговия на едро. Когато първо пускане в стокооборот на пазара в страната на продуктите, посочени в Приложение № 1 и всяка последваща дистрибуция на етап търговия на едро се е осъществила преди изтичане на 72 часа информацията се подава по електронен път, не по-късно от часа на напускане на стоката от производствения, търговския обект или земеделското стопанство.

**(2)** Бизнес операторите по чл. 4, ал. 1, т. 3 подават по електронен път информация към регистъра съгласно Приложение № 3 в срок до 72 часа от всяко предлагане на дребно на краен потребител на продуктите по Приложение № 1 и всяка последваща промяна във вписаната информация в Приложение № 3. При наличие на различия в подаваните данни, информацията се подава поотделно за всеки търговски обект на бизнес оператора.

**(3)** Подадената информация трябва да съответства на фактическото движение на продукта по веригата за доставки и на придружаващите продукта счетоводни, търговски, транспортни, митнически, складови и други изискуеми документи.

**Чл. 14.** При подаването на информацията регистърът извършва автоматизиран контрол за грешки, включително проверка за съответствие с определените формати, наличие и пълнота на задължителните реквизити, валидност на данните, дублиране и други несъответствия. При установяване на грешка, непълнота или несъответствие се генерира електронно съобщение до съответния бизнес оператор с описание на констатираната нередност, като запазването и подаването на информацията не се допуска до отстраняването ѝ.

**Чл. 15. (1)** Задължените лица могат да извършват корекция на подадената информация към регистъра в срок до 72 часа от вписването на данните.

**(2)** При последваща промяна на доставната цена на продукт, включен в Приложение № 1, удостоверена с търговски, финансови и счетоводни документи, задължените лица по чл. 4 актуализират информацията в регистъра в срок до 72 часа от издаването на документа.

**(3)** Всяка корекция и актуализация се регистрира, като се съхраняват както първоначалните данни, така и извършените изменения, датата на промяната и лицето, извършило корекцията.

**Чл. 16. (1)** След изтичането на срока по чл. 15, ал. 1, събраните и вписани в регистъра данни се обработват, съпоставят и анализират автоматизирано, включително чрез алгоритмични и/или изкуственоинтелектни средства, за откриване на индикатори за пазарни деформации, нелоялни търговски практики, нарушения на конкуренцията, нарушения на потребителските права, данъчни, митнически, санитарни, фитосанитарни или други рискове за нарушения по компетентност.

**(2)** Въз основа на резултатите по ал. 1, чрез регистъра се генерират съобщения до органите по чл. 3 за наличие на рискове в рамките на тяхната компетентност, които да послужат за проверка.

**Чл. 17. (1)** Подаваната към регистъра информация не може да бъде заличавана.

**(2)** Министерството на икономиката, инвестициите и индустрията не извършва корекции на подаваната от задължените лица информация.

**(3)** Данните в регистъра се съхраняват за срок не по-малък от 20 години.

**Чл. 18.** При неподаване на данни за вписване в регистъра, както и при подаване на невярна, непълна или заблуждаваща информация, когато това води или може да доведе до

прикриване на нелоялна търговска практика, се прилагат разпоредбите на чл. 100а от Закона за защита на конкуренцията.

**Чл. 19.** Достъпът на бизнес оператор до регистъра се прекратява, когато той престане да бъде задължено лице по смисъла на наредбата. Прекратяването на достъпа се извършва въз основа на уведомление от бизнес оператора до министъра на икономиката, инвестициите и индустрията, подадено в 7-дневен срок от отпадането на основанието за вписване или служебно, въз основа на данни, получени по реда на служебния обмен на информация по чл. 28а, ал. 7 от Закона за защита на конкуренцията.

## Допълнителна разпоредба

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Първо пускане в стокооборот на пазара" е първото предоставяне на пазара в страната на конкретно количество (партида/пратка) продукти по Приложение № 1 от задължено лице по смисъла на чл. 4, ал. 1, т. 1 и 2 за по-нататъшна търговска реализация.
2. „Бизнес оператор" е лице по § 1, т. 61 от допълнителните разпоредби на Закона за защита на конкуренцията.
3. „Първични продукти" са продукти от първично производство, включително продукти на почвата, от отглеждането на добитък, от лов и риболов.
4. „Първично производство" е производството, отглеждането на първични продукти, включително събиране на реколта, доене и животновъдство на стопански начала преди клане. То включва също лов и риболов и събиране на диви растения.

## Преходни и заключителни разпоредби

§ 2. Наредбата се приема на основание чл.28а, ал. 4 от Закона за защита на конкуренцията

§ 3. В едномесечен срок от приемането на наредбата Министерството на икономиката, инвестициите и индустрията, съвместно с компетентните органи по чл. 3, изготвя задание за изработка на регистъра.

§ 4. (1) Министърът на икономиката, инвестициите и индустрията със заповед определя дата на пускането в експлоатация на регистъра. Заповедта се публикува на интернет страницата на министерството не по-късно от 14 дни преди датата на пускането в експлоатация на регистъра.

(2) Задължението за бизнес операторите за подаване на данни към регистъра възниква не по-рано от 30 дни след пускането на регистъра в експлоатация. Конкретният срок по изречение първо се определя със заповедта по ал. 1.

§ 5. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

**ПРИЛОЖЕНИЯ по чл. 1, ал. 2**

**от НАРЕДБА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДЪТ ЗА ВОДЕНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И ПОЛЗВАНЕ НА ЕЛЕКТРОННИЯ ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТЪР ЗА ПРОСЛЕДИМОСТ ПО ВЕРИГАТА ЗА ДОСТАВКИ И ПОДЛЕЖАЩАТА НА ВПИСВАНЕ В РЕГИСТЪРА ИНФОРМАЦИЯ**

**Приложение № 1**

**Продуктови групи и продукти, подлежащи на вписване в съответните мерни единици**

| **Продуктова група** | **Продукт** | **Мерна единица** |
|---|---|---|
| **Месо и месни продукти** | Пилешки бут цял | кг. |
| | Пилешко филе (пилешки гърди) | кг. |
| | Мляно месо смес 60 % свинско/40 % телешко | кг. |
| | Свинско месо за готвене | кг. |
| | Телешко месо за готвене | кг. |
| **Мляко, млечни продукти** | Сурово краве мляко | л. |
| | Сирене от краве мляко | кг. |
| | Прясно мляко от 2 % до 3,6 % | л. |
| | Кисело мляко от 2 % до 3,6 % | кг. |
| | Кашкавал от краве мляко | кг. |
| **Яйца** | Яйца /размер М/ | бр. |
| **Пресни зеленчуци** | Домати | кг. |
| | Краставици | кг. |
| | Картофи | кг. |
| | Зеле | кг. |
| **Варива** | Фасул зрял /боб/ | кг. |
| | Леща | кг. |
| **Пресни плодове** | Ябълки | кг. |
| **Хляб и зърнени храни** | Хляб Добруджа | кг. |
| | Брашно тип „500“ | кг. |
| | Бисерен ориз | кг. |
| **Растителни мазнини** | Слънчогледово олио | л. |
| **Захарни изделия** | Бяла захар | кг. |

**Приложение № 2**

**Обхват и съдържание на информацията за вписване в Регистъра за проследимост по веригата за доставки, подавана от бизнес операторите на етап търговия на едро**

| | Данни | Задължителност |
|---|---|---|
| **1. Данни за бизнес оператора или производител/ търговец на първични продукти** | Име или наименование на бизнес оператора (производител/ търговец на едро/ вносител/ износител) ЕИК/ Булстат | Да |
| **2.Данни за регистриран или одобрен обект по Закона за храните** | Регистрационен/ одобрителен № на обекта от регистъра по чл.24 от Закона за храните | Когато е приложимо |
| | Вид и адрес по местонахождение на обекта | Когато е приложимо |
| | Вид на дейността в обекта | Да |
| **3. Данни за реализацията на продукта по веригата на доставки на ниво търговия на едро** | | |
| **3.1. Информация при първо пускане в стокооборот на пазара** | Вид/ наименование на продукта | Да |
| | Търговска марка (търговско наименование) на продукта | Когато е приложимо |
| | Физическо състояние на продукта(прясно/охладено/замразено) | Да |
| | Страна на произход | Да |
| | Разфасовка/нетно количество на потребителската опаковка | Когато е приложимо |
| | L - партиден номер на продукта от производителя (по етикет) | Когато е приложимо |
| | Срок на годност/срок на минимална трайност | Когато е приложимо |
| | Общо количество, кг./л./бр. | Да |
| | Дата на първо пускане в стокооборот на пазара | Да |
| | ЕИК/ Булстат и наименование на търговец на едро/производител/ износител и/или търговец на дребно, получател на продукта | Да |

| | | |
|---|---|---|
| | Вид и адрес на местонахождението на обекта на получателя на продукта | Да |
| | Доставено количество, кг./л./бр. | Да |
| | Документи, придружаващи продукта - договори, анекси, споразумения, нареждания, стокови разписки, протоколи за прихващане, сертификати за произход или качество, счетоводни документи (данъчни фактури, коригиращи счетоводни документи – кредитни и дебитни известия и др.), митнически документи, превозни документи и/или други документи, придружаващи стоката и удостоверяващи произхода, движението и реализацията на продукта по веригата за доставки | Да |
| | Бракувани количества, кг./л./бр. | Когато е приложимо |
| | Технологични фири и загуби от друг характер, кг./л./бр. | Когато е приложимо |
| **3.2. Информация при последваща дистрибуция на продукта на етап търговия на едро** | Дата на получаване в обекта за търговия на едро | Да |
| | ЕИК/ Булстат и наименование на търговец на едро получател на продукта при последваща дистрибуция | Да |
| | Вид и адрес по местонахождение на обекта на получателя на продукта | Да |
| | Получено количество, кг./л./бр. | Да |
| | ЕИК/ Булстат и наименование на търговец на едро/производител/износител и/или търговец на дребно, на когото се доставя продукта от търговеца на едро получател на продукта при последваща дистрибуция | Да |
| | Вид и адрес по местонахождение на обекта, в който се доставя продукта | Да |
| | Доставено количество, кг./л./бр. | Да |
| | Разфасовка/нетно количество на потребителската опаковка | Когато е приложимо |
| | Документи, придружаващи продукта - договори, анекси, споразумения, нареждания, стокови разписки, протоколи за прихващане, сертификати за произход или качество, счетоводни документи (данъчни фактури, коригиращи счетоводни документи – кредитни и дебитни известия и др.), митнически документи, превозни документи и/или | Да |

| | | |
|---|---|---|
| | други документи, придружаващи стоката и удостоверяващи произхода, движението и реализацията на продукта по веригата за доставки | |
| | Бракувани количества, кг./л./бр. | Когато е приложимо |
| | Технологични фири и загуби от друг характер, кг./л./бр. | Когато е приложимо |
| **4. Информация за ценовите нива, подавана от бизнес операторите на етап търговия на едро** | Единична доставна цена без ДДС | Да |
| | Размер на ДДС, когато е приложим | Когато е приложимо |
| | Обща фактурирана стойност без ДДС | Да |
| | Обща фактурирана стойност с ДДС | Когато е приложимо |
| | Валута | Да |
| | Размер на предоставени търговски отстъпки | Когато е приложимо |
| | Размер на бонусите | Когато е приложимо |
| | Други ценови компоненти и ценови корекции | Когато е приложимо |
| | Общо разходи, включени в крайната цена | Да |
| | Единична доставна цена без ДДС след приспадане на всички разходи | Да |
| | Промяна на единична доставна цена след доставка и фактуриране (дата и основание) | Когато е приложимо |

**Приложение № 3**

**Обхват и съдържание на информацията за вписване в Регистъра за проследимост по веригата за доставки, подавана от бизнес операторите на етап търговия на дребно**

| | **Данни** | **Задължителност** |
|---|---|---|
| **1. Данни за бизнес оператора – търговец на дребно** | Име или наименование, адрес на управление, ЕИК на бизнес оператора (търговец на дребно) по чл. 4, ал. 1, т. 3, | Да |
| **2. Данни за продукта на ниво търговия на дребно** | Вид/ наименование на продукта | Да |
| | Търговска марка (търговско наименование) на продукта | Когато е приложимо |

| | | |
|---|---|---|
| | Физическо състояние на продукта (прясно/охладено/замразено) | Да |
| | Страна на произход | Да |
| | Разфасовка/ нетно количество на потребителската опаковка | Когато е приложимо |
| | L - партиден номер на продукта от производителя (по етикет) | Когато е приложимо |
| | Срок на годност/срок на минимална трайност | Когато е приложимо |
| | Получено количество, кг./л./бр. | Да |
| | ЕИК/ Булстат и наименование на доставчика на продукта (търговец на едро)/производител/вносител | Да |
| | Адрес на местонахождението на търговските обекти на търговеца на дребно | Да |
| | Вид и адрес по местонахождение на обекта, в който се получава продукта | Да |
| | Дата на получаване на продукта от бизнес оператора – търговец на дребно | Да |
| | Бракувани количества, кг./л./бр. | Когато е приложимо |
| | Технологични фири и загуби от друг характер, кг./л./бр. | Когато е приложимо |
| **3. Информация за ценовите нива, подавана от бизнес операторите на етап търговия на дребно за всеки търговски обект** | Единична доставна цена на придобиване без ДДС | Да |
| | Размер на разходи, включени в цената на дребно | Да |
| | Размер на печалбата | Да |
| | Надценка в стойност и % | Когато е приложимо |
| | Редовна продажна цена с ДДС | Да |
| | Ценови намаления (в % за период) | Когато е приложимо |
| | Период на намаление | Когато е приложимо |
| | Крайна продажна цена с ДДС (с вкл. намаление/ промоционална цена) | Когато е приложимо |
| | Документи, удостоверяващи направените разходи от търговеца на дребно | Да |